

13.5.1980

Opastuslaitos 7
Semaforin

00520 HELSINKI
HELSINGFORS 52

Puhelin
Telefon 1511

Till arbetspensionsanstalterna

LINDRIGARE VILLKOR FÖR ERHÅLLANDE AV GENERATIONSVÄXLINGSPENSION

Vid föredragning för Republikens president 29.4.1980 stadfästes lag angående ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare. Samtidigt ändrades 6 b § i förordningen om pension för lantbruksföretagare.

Genom de nu stadfästa ändringarna lindras till vissa delar villkoren för erhållandet av generationsväxlingspension och åstadskoms ett smidigare förfarande för systemets genomförande.

Lagen träder retroaktivt i kraft från ingången av år 1980.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGOR

Lag angående ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare
Förordning angående ändring av 6 b § förordningen om pension för lantbruksföretagare.

Nr 294.

Lag

angående ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.

Given i Helsingfors den 29 april 1980.

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare 6 a § 1 mom. 1 och 3 punkterna samt 2 och 3 mom., 6 b §, 6 c § 3 mom., 6 d § 5 mom., 6 e § 1 mom. 2 punkten, 6 f § 2 och 3 mom. samt 6 g § 4 mom.,

dessa lagrum sådana de lyder, 6 a § 1 mom. 1 och 3 punkterna samt 6 d § 5 mom. i lag av den 7 januari 1977 (20/77), 6 a § 2 och 3 mom. samt 6 c § 3 mom. i lag av den 15 mars 1974 (219/74), 6 b § i nämnda lagar av den 15 mars 1974 och den 7 januari 1977 samt i lag av den 21 maj 1976 (414/76) samt 6 e § 1 mom. 2 punkten, 6 f § 2 och 3 mom. samt 6 g § 4 mom. i nämnda lag av den 21 maj 1976, som följer:

6 a §.

Lantbruksföretagare, som till nedan i 6 b § avsedd förvärvare överläter sin brukningsenhet, vilken helt eller delvis, likväl minst till en fjärdedel, är i hans ägo och vilken bör anses fortbeståndsduglig, och som varaktigt upphör med bedrivande av lantbruk, äger rätt att erhålla generationsväxlingspension under förutsättning:

1) att han under minst fem år omedelbart före överlåtelsen, medan han varit bosatt på brukningsenheten, bedrivit lantbruk på denna på sätt, som avses i 1 § 2 mom. 1 punkten, och att han under sagda tid bör anses ha fått minst hälften av sin utkomst av i denna lag avsedd företagarkerksamhet, med beaktande av verksamhetens art och omfattning;

3) att han vid överlåtelsen icke åtnjuter i folkpensionslagen avsedd invaliditetspension som beviljats tillsvidare; och

Lantbruksföretagares make, som motsvarar övriga i 1 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av pension, äger rätt att erhålla generationsväxlingspension även om vederbörande saknar äganderätt till den brukningsenhet som överlätes. Med make jämställs lantbruksföretagares efterlevande make, om den brukningsenhet som skall överlätas ingår i egendom, i

vilken den efterlevande maken har giftorätt. Härvid betraktas såsom i 1 mom. avsedd överlåtelse även sådan avvitrning mellan den efterlevande maken och arvingarna, varvid förvärvaren får sagda brukningsenhet i sin ägo.

Generationsväxlingspension kan beviljas lantbruksföretagare, som icke motsvarar den i 1 mom. 1 punkten stadgade förutsättningen att han bor på brukningsenheten, om synnerliga skäl därtill föreligger. Utan hinder av stadgandet i sagda punkt om bedrivande av lantbruk kan brukningsenhetens åkrar utarrenderas till förvärvaren för högst ett år omedelbart före överlåtelsen.

6 b §.

Såsom fortbeståndsduglig betraktas brukningsenhet, vars användning i jordbruksproduktion är ändamålsenlig och av vilken förvärvaren och hans familj kan uppskattas få sin utkomst. Brukingsenhet, som är belägen inom ett i lagen om främjande av den regionala utvecklingen (451/75) avsett utvecklingsområde, anses dock vara fortbeståndsduglig, om förvärvaren och hans familj kan få sin huvudsakliga utkomst av denna. Område som förvärvats till brukningsenheten under det senaste året före överlåtelsen anses dock icke påverka fort-

beståndsdugligheten. Då fortbeståndsdugligheten överväges, skall brukningsenhetens åker- och skogsareal, ägornas läge och andra naturliga produktionsförutsättningar, bostads- och ekonomibyggnadernas skick samt andra med dessa jämförbara omständigheter beaktas. Överlåtes brukningsenhet till flera än en förvärvare, vilka icke är makar, anses den fortbeståndsduglig endast om envar förvärvare med familj kan få ovan avsedd utkomst.

Då brukningsenhetens fortbeståndsduglighet överväges, beaktas även sådan yrkesmässig fiskeverksamhet och renhushållning, som samtidigt med brukningsenheten avträdes till förmån för förvärvaren, samt sådan brukningsenhet som under minst ett år före överlåtelse-tidpunkten varit i förvärvarens eller hans makes ägo och som i enlighet med lagen om gårdsbruksenheter (188/77) är lämpligt såsom tillskottsområde till den brukningsenhet som skall överlåtas. Genom förordning kan närmare stadgas om grunderna för avgörandet av brukningsenhetens fortbeståndsduglighet.

Förutsättning för erhållande av generationsväxlingspension är, att brukningsenheten i sin helhet överlåtes till förvärvaren. Förutsättning för erhållande av pension är vidare, att förvärvaren icke ensam eller tillsammans med sin make eller ock förvärvarens make ensam äger mera än hälften av brukningsenheten. Såframt flera förvärvare finns, sammanräknas vid tillämpningen av ovan nämnda stadgande förvärvarens och makarnas andelar. Överlåtaren äger dock, såvida åtgärden icke är till förfång för ändamålsenlig användning av brukningsenheten för gårdsbruk, rätt att av brukningsenheten förbehålla

1) sig själv och var och en av sina bröstarvingar samt adoptivbarn och fosterbarn en tomt av skälig storlek för byggande av fast bostad eller fritidsbostad;

2) sig själv eller annan ett område, som har avsevärt större värde om det användes för annat ändamål än gårdsbruk; och

3) sina bröstarvingar en del av brukningsenhetens skogsmark, om skogsmarken är avsevärt större än vad som är sedvanligt, då detta undantagande icke utgör hinder för beviljande av sådant lån som avses i lagen om gårdsbruksenheter åt förvärvaren.

Rätt att erhålla generationsväxlingspension föreligger icke, om överlåtaren den 1 april 1977 eller därefter av brukningsenheten över-

lätit en så väsentlig del att överlåtelsen bör anses splittra lägenheten.

Förvärvaren skall vara överlåtaren eller hans makes bröstarvinge, som vad ålder, yrkesskicklighet och andra egenskaper beträffar kan betraktas som lämplig att bedriva gårdsbruk på brukningsenheten. Om sådan släkting icke finns eller denna av annan orsak icke kommer i fråga såsom förvärvare, kan såsom förvärvare godkännas annan person som uppfyller ovan nämnda krav. Vidare förutsättes att det icke med hänsyn till förvärvarens ekonomiska ställning och andra omständigheter bör anses uppenbart oändamålsenligt att stöda generationsväxlingen.

Brukningens bostads- och ekonomibyggnader kan beaktas till pensionsökandens förmån vid avgörandet av huruvida lantbruksföretagare äger en i det inledande stycket i 6 a § 1 mom. avsedd fjärdedel eller förvärvaren jämte make äger en i det inledande stycket i 3 mom. avsedd större andel än hälften av brukningsenheten.

6 c §.

Beviljas generationsväxlingspension åt person som erhållit invalidpension, indrages invalidpensionen från närmast följande möjliga förfallodag till den del pensionen grundar sig på i denna lag avsedd företagaverksamhet. Efter generationsväxlingspensionens begynnelse-tidpunkt utbetalda rater av invalidpension som skall indragas anses såsom delbetalningar av generationsväxlingspensionen.

6 d §.

Börjar mottagare av generationsväxlingspension bedriva lantbruk på sätt som avses i 1 § 2 mom. 1 punkten, indrages pensionen. Är förseelsen lindrig eller föreligger annat särskilt skäl, kan pensionen indragas delvis eller för viss tid eller beslutas, att pensionen utbetalas till tidigare belopp. Pensionen kan indragas eller nedsättas räknat från den tidpunkt då den verksamhet påbörjades som ledde till indragandet.

6 e §.

Jordbruksstyrelsen skall till pensionsanstalten avgiva utlåtande över

2) huruvida överlåtaren bör anses äga rätt att av brukningsenheten förbehålla sig ett i 6 b § 3 mom. 2 eller 3 punkten avsett område, huruvida brukningsenheten splittrats på ett i 6 b § 4 mom. nämnt sätt och huruvida förvärvaren motsvarar de i sagda paragrafs 5 mom. avsedda förutsättningarna; samt

-----
6 f §.

Vid ansökan om generationsväxlingspension skall till pensionsansökningen bifogas förvärvarens utfästelse, vari han förpliktar sig att såframt pensionen beviljas behålla den överlättna brukningsenheten osplittrad i sin ägo samt, medan han är bosatt på brukningsenheten eller i dess omedelbara närhet, själv deltaga i arbetet och där bedriva jordbruk under en tid av minst fem år, räknat från det pensionen begynner. Förvärvaren äger dock rätt att avbryta infriandet av sin utfästelse på grund av fullgörande av värnplikt eller yrkesstudier på lantbrukets område eller av annan godtagbar orsak. Varar dylikt förhinder längre tid än ett år, skall pensionsanstalten förlänga utfästelse-tiden med motsvarande tid, såvida icke förvärvaren visar att han själv, hans make eller annan förvärvare infriar utfästelsens förpliktelser.

Infriar förvärvaren icke sin i 2 mom. avsedda utfästelse och föreligger icke godtagbart skäl därtill, skall pensionsanstalten förplikta förvärvaren att ersätta pensionsanstalten generationsväxlingspensionens kapitalvärde, vilket bestämmes enligt av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder. Av synnerligt skäl

Helsingfors den 29 april 1980.

kan pensionsanstalten dock besluta, att pensionens kapitalvärde helt eller delvis icke skall indrivnas hos förvärvaren. På kapitalvärdet skall erläggas en årlig ränta om tio procent räknat från det beslutet vunnit laga kraft. Pensionsanstaltens laga kraft vunna beslut angående ersättande av kapitalvärdet jämte ränta får verkställas på samma sätt som laga kraft vunnit dom i tvistemål.

-----
6 g §.

Mottagare av generationsväxlingspension äger rätt att av pensionsanstalten erhålla bindande förhandsbeslut om huruvida av honom planerad åtgärd föranleder att pensionen enligt 6 d § 5 mom. indrages. Likaså skall förvärvaren på begäran meddelas förhandsbeslut om huruvida av honom tilltänkt förfarande bör anses som i 6 f § avsett avbrutet eller underlåtet infriande av utfästelse och vilka följder förfarandet enligt nämnda stadgande förorsakar.

Denna lag tillämpas från den 1 januari 1980.

Denna lag tillämpas likväl icke på fall, där brukningsenhet har överlåtit före den 1 januari 1980 eller i 6 g § lagen om pension för lantbruksföretagare avsett villkorligt beslut, då pensionen grundar sig på sagda paragraf, har utfärdats före nämnda tidpunkt.

Utan hinder av vad i 2 mom. är stadgat tillämpas 6 d § 5 mom. i denna lag, såframt förseelsen har inträffat efter den 31 december 1979.

Republikens President

URHO KEKKONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Luja-Penttilä*

Nr 295.

Förordning

angående ändring av 6 b § förordningen om pension för lantbruksföretagare.

Given i Helsingfors den 29 april 1980.

På föredragning av social- och hälsovårdsministern fogas till 6 b § förordningen den 7 november 1969 om pension för lantbruksföretagare (667/69) i stället för paragrafens genom förordning av den 21 januari 1977 (85/77) upphävda 1 och 2 mom. nya 1 och 2 mom. som följer:

6 b §.

Överlåtes brukningsenhet gemensamt till förvärvare som avses i 6 b § 1 mom. sista meningen lagen om pension för lantbruksföretagare, skall förvärvaren i sin utfästelse enligt 6 f § 2 mom. sagda lag förplikta sig att behålla brukningsenheten odelad under den tid utfästelsen gäller.

Avbryter förvärvaren infriandet av sin utfästelse, skall han omedelbart underrätta lant-

bruksföretagarnas pensionsanstalt därom. Likaledes skall förvärvaren underrätta pensionsanstalten om han har för avsikt att av sin brukningsenhet överlåta tomt eller annat område under den tid utfästelsen gäller.

Denna förordning tillämpas från och med den 1 januari 1980.

Helsingfors den 29 april 1980.

Republikens President

URHO KEKKONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Luja-Penttilä*